

УДК 338.22.021.1: 338.467.6

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/167-7>**Проскуріна М. О.**доктор економічних наук доцент,
Київський університет культури
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7701-9784>**Пархоменко І. І.**кандидат філософських наук, старший викладач
Київський університет культури
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8328-6774>**Proskurina Mariia, Parkhomenko Iryna**
Kyiv University of Culture

МОДЕЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ І КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРИЙ (ККІ)

Статтю присвячено виокремленню стратегічних напрямів реалізації державної політики економічного розвитку ККІ в Україні за допомогою методу моделювання для забезпечення цілісного розвитку сектору з урахуванням конкретних ризиків за відсутності реалізації такої політики. Основним методом у статті є метод моделювання, а також використано стратегічний та системний підходи до вивчення й аналізу специфіки здійснення державної політики у сфері економіки культури та креативності в Україні. Представлено розроблену модель державної політики економічного розвитку ККІ, яка складається з основних напрямів реалізації державної політики, її основних елементів, а також групи управлінських рішень, спрямованих на розвиток ККІ. Змодельований процес ґрунтується на врахуванні можливих ризиків від відсутності цілісного підходу до реалізації державної політики в секторі ККІ в Україні. Запропонована модель з основними напрямками й елементами в подальшому орієнтована на виокремлення підсекторів у секторі ККІ та розроблення законодавчого забезпечення для їх функціонування, встановлення міжсекторальної взаємодії, взаємозв'язку стратегій їх розвитку, врахування та мінімізації ризиків, пов'язаних із відсутністю основних напрямів реалізації державної політики у сфері культури, а також створює передумови для використання економіко-математичного апарату для обґрунтування прогнозів та перспектив адаптації управлінських рішень до мінливого внутрішнього і зовнішнього середовища.

Ключові слова: державна політика, державне регулювання, економіка культури, культурні і креативні індустрії, економічний розвиток, культурний продукт.

MODELING OF STATE POLICY OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CULTURAL AND CREATIVE INDUSTRIES (CCI)

The article is devoted to one of the most dynamic sectors of the world economic system – to the sector of cultural and creative industries and to the issue of modeling its economic development public policy. One of the current trends today is intensification of the transformation process of the subsidized cultural sector into a dynamic business environment through a combination of social services and market mechanisms. The creative economy has the potential to support developing countries in diversifying production, exports and providing sustainable development. In a context pandemic COVID-19, the sector has suffered significant losses and today needs comprehensive support. The question of applying a strategic approach to the state policy of CCI economic development, which involves determining its main directions, has become acute. The system approach in modeling process can ensure the successful implementation of an such policy in practice. In the article are identified strategic directions for the state policy of CCI economic development in Ukraine using the method of modeling, to ensure the holistic development of the sector, taking into account the specific risks in the absence of such a policy. The main method in the article is the method of modeling, as well as used of strategic and systematic approaches for studying and analysis of the public policy specifics in the field of cultural economy in such countries as Ukraine. In the article is presents the developed model of the economic development state policy of the CCI, which consists of the main directions, its main elements, as well as a group of management decisions aimed at the development of the sector. The modeling process is based on taking into account the possible risks of the lack of a holistic approach in the implementation of public policy in the Ukrainian CCI sector. The proposed model with the main directions and elements, further focused on the separation of subsectors in the CCI sector and the development of legislative support for their functioning, establishing intersectoral cooperation, the relationship of their development strategies, taking into account and minimizing risks associated with lack of policy in the field of culture, as well as creates the preconditions for the use of economic and mathematical apparatus to substantiate forecasts and prospects for adaptation of management decisions to the changing internal and external environment.

Keywords: public policy, state religion, cultural economics, cultural and creative industries, economic development, cultural product.

JEL classification: Z18, O25

Постановка проблеми. Пожвавлення інтересу до сектору культурних та креативних індустрій в умовах глобальної рецесії, яка викликана пандемією COVID-19, є цілком об'єктивним явищем. Окрім еко-

номічного спаду, зумовленого епідеміологічною ситуацією, сучасний історичний етап розвитку світової соціально-економічної системи характеризується технологічною та інституційною революцією. Подібне

співпадіння є унікальною подією глобального масштабу, яка ставить перед світовою спільнотою питання пошуку нових напрямів подальшого розвитку, визначення нових джерел багатства, нових типів ресурсів. Одним із векторів, за яким убачається майбутнє світової системи господарювання, є креативна економіка. У листопаді 2019 р. ООН прийняла резолюцію A/RES/74/198, проголосивши 2021 р. Міжнародним роком креативної економіки задля сталого розвитку [13]. Для України актуальність вибраного питання зумовлена стратегічними векторами «Національної економічної стратегії – 2030», в якій креативним індустріям відведено роль одного з рушійних інструментів модернізації національної соціально-господарської системи. Упровадження нового сектору господарювання є складним та системним процесом, який потребує ґрунтовного осмислення та обґрунтування.

Актуалізації питання економічного розвитку сектору ККІ та основних напрямів державної політики в ньому сприяють також нещодавно запропоновані зміни до ЗУ «Про культуру» про загальні засади надання культурних послуг для населення, де законотворцями пропонуються терміни «державна політика у сфері культури», «культурна послуга». Більше того, запропоновано визначити основні засади державної політики у сфері культури, її пріоритети.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Процес моделювання державної політики економічного розвитку ККІ в науковому дискурсі є складним і багатоглядним. Він повинен ґрунтуватися на принципі вивчення й аналізу специфіки політик і управлінської культури держави, де відбувається таке моделювання. В умовах відсутності комунікації між науковцями та представниками органів державного управління у сфері культури неможливо говорити про фаховість прийняти управлінських рішень та запропонованих урядовцями нововведень та вдосконалень. Тому в Україні відсутні наукові розробки та дослідження щодо процесу моделювання економічного розвитку ККІ, де б запит вивчала саме наукова спільнота дослідників.

У цілому українські науковці вивчають питання культурної політики (В.С. Дрожжина, О.А. Кравченко, В.І. Малімон) і засад державного управління у сфері культури (І.Г. Ігнатченко, А.В. Мерзляк, Н.В. Фесенко). Зокрема, було запропоновано підходи до моделювання системи державного управління сферою культури в Україні (А.В. Мерзляк та Є.С. Огнар'ов) [2; 4].

У західноєвропейському науковому дискурсі питання побудови моделей культурних і креативних індустрій із виокремленими підсекторами є дослідженнями та всебічно вивченими (С. Рудхауз, Д. Тросбі, Д. Хемондалл, Б. Фрей) [6; 11; 12; 16; 17]. Існує чітка логіка розмежування культурних і креативних індустрій на основі продукту виробництва (кінцевого результату виробництва), що закріплено в документах ЮНЕСКО та ЄС: Конвенції про захист і заохочення різноманіття форм культурного самовираження (2005 р.) та так званому Green Paper: Unlocking the potential of cultural and creative industries (2010 р.), а також European Parliament resolution of 12 September 2013 on promoting the European cultural and creative sectors as sources of economic growth and jobs (2013 р.) [8–10]. У Великобританії урядова концепція впровадження креативної економіки першочергово є політичним проектом уряду

Т. Блера і має стратегічну основу функціонування, що відображено в основному документі Creating industries mapping document (2001 р.).

Для досягнення мети дослідження було також опрацьовано законодавство України у сфері культури і запропоновано зміни до нього, проаналізовано положення «Національної економічної стратегії – 2030».

Єдиної узгодженої на міжнародному рівні моделі сектору ККІ не вироблено, так само як і спільного для всіх переліку галузей, статистичні показники яких можна було б використовувати для аранжування країн за соціально-економічними результатами. Залишається відкритим питання державної підтримки та стимулювання ККІ, але вже зараз очевидним є необхідність напрацювання кожною країною власного набору важелів, обумовленого загальним рівнем економічного розвитку країни, сформованою інфраструктурою сектору, відповідністю законодавчої бази потребам сектора та наявними ресурсами. Україна тільки ступила на шлях становлення ККІ, як сектору господарювання і не має достатньо досвіду у дотриманні оптимального балансу між приватними інтересами представників ККІ та суспільними послугами, які забезпечуються сектором «Культура» в цілому.

Мета статті полягає у виокремленні та узгодженні стратегічних напрямів реалізації державної політики економічного розвитку ККІ в Україні за допомогою моделювання для забезпечення цілісного розвитку сектору з урахуванням конкретних ризиків за відсутності реалізації такої політики. Стратегічним завданням дослідження є розроблення ефективного інструменту для прийняття оптимальних рішень у сфері державного регулювання ККІ, що ґрунтується на методі моделювання. Передбачено розроблення моделі державної політики економічного розвитку ККІ, виокремлення її основних елементів. Базовою методологією дослідження є застосування стратегічного та системного підходів у вивченні функціонування сектору ККІ у країнах, що розвиваються, на прикладі України, а також специфіки державного управління галуззю культури.

Виклад основного матеріалу. У другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. у провідних країнах світу посилювалися прагнення до капіталізації культури і перетворення її з дотаційного сектору на динамічне підприємницьке середовище. Це не заперечувало функціонування сектору «Культура», який забезпечує суспільні потреби коштом бюджету, проте мало доповнити його підприємствами різної форми власності, діяльність яких спрямована на створення та популяризацію сучасних культурно-мистецьких практик, а також елементів культурної спадщини за допомогою інструментарію ринкової економіки.

За даними ЮНКТАД (Конференції ООН з торгівлі та розвитку), протягом останніх двох десятиліть темпи зростання експорту креативної економіки часто випереджали показники інших галузей. Так, у Великобританії галузь привнесла 101,5 млрд фнт. ст. у 2017 р. до національної економіки, що майже вдвічі більше, ніж у 2010 р.

ККІ також зіграли важливу посередницьку роль у глобальних процесах цифрових трансформацій. Значимість зазначених процесів зумовлюються безпрецедентними масштабами використання Інтернет-тех-

нологій через COVID-19. Отже, важливим аспектом у формуванні моделі державної політики розвитку ККІ є необхідність оптимізації отриманих від креативного сектору переваг, таких як розвиток цифрових технологій, електронної комерції, цифрової комунікаційної інфраструктури.

Генеральний секретар ЮНКТАД Ізабель Дюран, підкреслюючи своєчасність резолюції A/RES/74/198, зазначала, що «творчі галузі мають вирішальне значення для порядку денного сталого розвитку. Вони стимулюють інновації та диверсифікацію, є важливим фактором у зростаючому секторі послуг, підтримують підприємництво та сприяють культурному різноманіттю» [7]. Слід підкреслити, що резолюцію було прийнято до початку пандемії.

Креативна економіка має потенціал для підтримки країн, що розвиваються, та країн із перехідною економікою у диверсифікації виробництва, експорту, а також забезпеченні сталого розвитку. Розвиток креативної економіки забезпечує:

- запровадження інноваційно-інвестиційної виробничої діяльності;
- створення престижних робочих місць;
- персональне новаторство;
- формування та активізацію соціально-вольових якостей людини;
- розвиток науки і культури, а також інших суміжних галузей.

Усе це має сприяти скороченню глобальної бідності.

Однак творчі галузі сильно постраждали від пандемії, яка завдала жахливого удару по креативному сектору, в якому було зайнято понад 30 млн працівників у всьому світі, переважно молоді. У 2020 р. скасування лише публічних виступів обійшлося авторам приблизно в 30% від загального гонорару, тоді як світова кіноіндустрія втратила 7 млрд дол. США доходу.

У попередні періоди ККІ демонстрував антикризову динаміку та продовжував забезпечувати робочі місця і генерувати прибуток на тлі скорочення виробництва і зайнятості в інших секторах. Ураховуючи це, а також мультидисциплінарність, складність міждисциплінарних зв'язків та зростаючу роль ККІ в умовах інформаційних протистоянь, очевидною є потреба у їх підтримці та захисті.

Економічний розвиток сектору ККІ, будучи об'єктом державної політики (ДП), вимагає створення адекватної моделі для визначення стратегії і тактики його розвитку, прийняття відповідних управлінських рішень, проведення прогностичних розрахунків. Державна політика має носити комплексний та системний характер і бути розрахованою на середньо- та довгострокову перспективу. Це зумовлено значним часовим проміжком між прийняттям політики до реалізації та першими результатами. Цей часовий розрив залежить від таких факторів, як:

- послідовність дій та збереження спадкоємності обраного курсу;
- наявність організаційно-економічного механізму;
- наявність відповідних фахівців для реалізації завдань державної політики;
- наявність об'єктивної інформації та відповідних галузевих знань;
- наявність вивіреної методології розроблення та реалізації елементів державної політики розвитку ККІ.

Модель ДП ККІ повинна враховувати складність, багатоаспектність, наявність значної кількості проміжних та кінцевих цілей економічного розвитку даної сфери, чинників впливу внутрішніх та зовнішніх та ін. У першу чергу державна політика розвитку ККІ передбачає управління інституціями та формування інформаційно-культурного простору.

Обов'язковими елементами державного управління ККІ мають бути:

- визначені пріоритети політики;
- джерела фінансування розвитку ККІ;
- принципи управління (кодекс управління);
- регіональна специфіка;
- законодавче забезпечення галузі.

Водночас існують обмежуючі умови, які висувають досить суворі вимоги до альтернатив управлінських рішень. Через це сфера допустимих варіантів свідомо звужується і навіть може повністю виключити можливість прийняття оптимального рішення. За таких умов може йтися тільки про частково оптимальні рішення. На практиці це призводить до помилок двох типів: інвестування в неефективні проєкти в рамках державної політики підтримки галузі або відмова від більш стратегічно вигідних рішень через некоректну модель планування. Навіть якщо розробити модель і отримати для даного завдання оптимальне рішення або перелік допустимих рішень, то потрібно враховувати, що умови, за яких отримано модель і рішення, є мінливими. Саме тому планування і управління слід розглядати як безперервний процес, що дає змогу адаптувати державну політику до мінливих зовнішніх і внутрішніх умов. При цьому слід ураховувати, що далеко не кожен елемент (процес) у сформованій моделі державної політики ККІ і не кожне рішення будуть мати достатній запас стійкості, щоб його можна було б використовувати без істотних корегувань упродовж усього періоду реалізації розробленої програми або окремих її етапів. Таким чином, доцільно виокремити наступні групи управлінських рішень, спрямованих на економічний розвиток ККІ:

- стратегії економічного розвитку ККІ з урахуванням зовнішнього впливу;
- стратегії економічного розвитку ККІ з урахуванням внутрішніх умов;
- створення і просування національного культурного продукту на внутрішніх і зовнішніх ринках;
- управління ресурсами (матеріальними, фінансовими, людськими, нормативно-правовою базою тощо);
- технологічного забезпечення економічного розвитку;
- розвитку інфраструктури ККІ.

У сфері ККІ розроблення та прийняття управлінських рішень характеризується передусім як неформалізований процес. Це зумовлюється специфікою самого середовища ККІ, яка базується на нетривіальності, інноваційності, проєктному підході та постійному пошуку альтернатив у функціонуванні елементів організаційно-економічних механізмів підгалузей та окремих підприємств в умовах високої конкуренції.

Одним зі способів мінімізації потенційних ускладнень, зумовлених відсутністю формалізації та передбачуваності внутрішнього і зовнішнього середовища сектору, є впровадження у процес розроблення стратегічних рішень пулу експертів. Для формування можли-

вих варіантів управлінських рішень потрібні експертні знання про:

- предметну сферу;
- поточний і прогнозований стан її зовнішнього оточення (чинники впливу: зовнішні і внутрішні, ієрархії цілей ієрархічного розвитку);
- особливості управління ККІ, їх підсектори та їх економічний розвиток.

Проте ці групи знань мають бути системними та цілісними. Має передбачатися масштабна командна робота фахівців у міждисциплінарному полі.

Реалізація державної політики економічного розвитку ККІ передбачає наявність великої кількості альтернативних рішень, які враховують як організаційно-інституційну структуру державного управління ККІ, так і сценарій її функціонування. Під сценарієм реалізації державної політики розуміється поєднання умов (зовнішніх і внутрішніх), які призводять до певних результатів: до фінансової можливості реалізації заходів; до економічної ефективності проектів; до створення креативного продукту. Перед прийняттям рішення про доцільність реалізації певних державних заходів і визначення стратегії державної політики у цілому слід досліджувати можливі сценарії. Це дасть змогу визначити сферу стійкості моделі державної політики у множині динамічно мінливих чинників навколишнього середовища, а також перспективи реалізації політики підтримки і розвитку ККІ.

Реалізація оптимальної державної політики в ККІ дасть змогу уникнути або мінімізувати наслідки потенційних ризиків для економічних суб'єктів сектору, зокрема:

- геополітичні (загроза внутрішньому інформаційному простору, культурна інтервенція, конвергенція);
- соціальні (створення напівуспільних благ, поляризація громадської думки, дискримінація, нестача кваліфікованих кадрів);
- техніко-технологічні (відсутність сучасного обладнання для виробництва і споживання культурного продукту, відсутність інфраструктури, зниження якості продукції і т. п.);
- економічні (зростання витрат на виробництво культурного продукту, економічна нестабільність, інфляція, зниження платоспроможності споживача, непередбачуваність поведінки споживача, експортно-імпортна стратегія, податкове навантаження і т. п.);
- ринкові (падіння цін на продукцію, піратство, зменшення обсягів збуту, зростання конкуренції, тіньовий ринок і т. п.), фінансові (високі витрати на виробництво прототипів, відсутність фінансування для інноваційних проектів, відсутність кредитних програм для стартапів, високий рівень початкового фінансового вкладення для деяких індустрій сектору і т. п.);
- виробничі (якість культурного продукту, створення стандартизованого культурного продукту, захист об'єктів авторського права і т. д.);
- політичні (прийняття малоефективних політичних рішень, лобювання інтересів, загроза процесу децентралізації, відсутність профільного законодавства в секторі, недостатній рівень забезпечення культурних прав громадян і т. д.).

На рис. 1 представлено узагальнену модель державної політики розвитку ККІ. Сама державна політика ділиться на два рівнозначних сектори: управління інсти-

туційними та формування інформаційно-культурного простору. Вони відрізняються між собою інструментарієм, механізмами реалізації і цілями. Обов'язковими елементами державного управління сектором ККІ у цілому є:

- співвідношення між різними типами цінності (культурної, економічної і корисності) і на його основі визначення пріоритетів політики;
- джерела фінансування, які можуть впливати на форму, зміст і якість культурного продукту і на розвиток ККІ у цілому;

– принципи управління (кодекс управління), які повинні сприяти становленню ефективного лідерства та виявленню ефективного власника за умови оптимального функціонування системи управління;

- децентралізація, в основі якої – професійний контроль, адміністративна відповідальність, співпраця між стейкхолдерами сектору. Мета – побудова оптимальної й ефективної системи управління підгалузями з урахуванням регіональної специфіки.

Основними напрямками реалізації державної політики розвитку ККІ є:

1) створення внутрішнього ринку, який формує внутрішній інформаційно-культурний простір країни і сприяє національній безпеці, наповнює його набором культурних продуктів (у тому числі і національних), характеризується певною інфраструктурою, визначається інституціональним середовищем і вимагає особливого експортно-імпортного режиму;

2) розвиток креативного класу як основного джерела доданої вартості і виробника культурних благ. Для цього необхідні реформи у сфері підготовки фахівців (освіта) і трудовому законодавстві (легітимність нових видів зайнятості);

3) створення відповідного бізнес-клімату для розвитку креативного підприємництва (створення оптимальних умов для комерціалізації таланту й ідей, сприятливий податковий режим, захист виробника національного культурного продукту та ін.).

Висновки. Нині в Україні та світі сфера культури є сферою виробництва товарів і послуг, де виробниками постають підприємства та інституції різних форм власності.

Однак в українському законодавстві немає чіткої фіксації положення про культуру як галузь економіки, що функціонує як сукупність індустрій. Хоча законодавець уживає термін «креативні індустрії» безпосередньо в Законі України «Про культуру», не йдеться про суб'єктів виробництва у сфері культури і про визначення культурного продукту. Поряд із тим є діючі програми грантової підтримки виробників у сфері культури від спеціально уповноваженого органу – Українського культурного фонду (УКФ). У цих програмах активно використовуються поняття «культурний продукт», «інноваційний культурний продукт», «національний культурний продукт». УКФ визначає ці поняття та категорії культурних продуктів у різних формах: подія, гра, музична композиція, вистава, літературне видання, радіопередача тощо, які слід розуміти як результат виробництва у сфері культури.

Очевидною для українських реалій є проблема відсутності єдиного термінологічного та методологічного базису функціонування сфери культури і ККІ в контексті їхньої господарської та підприємницької діяльності. І це питання має бути вирішено в першу чергу. Неможе-

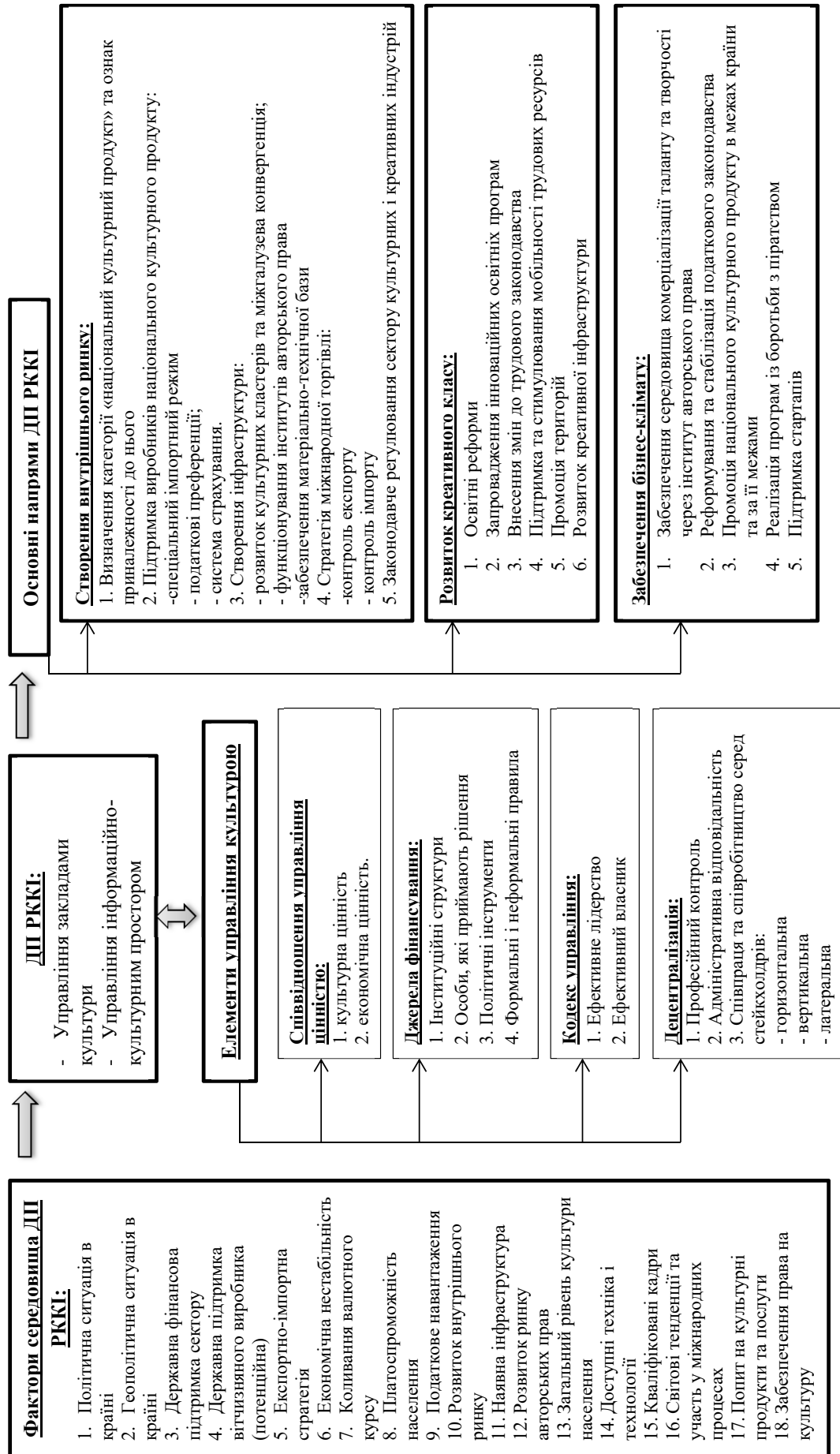

Рис. 1. Модель державної політики розвитку культурних і креативних індустрій

ливо формалізувати та управляти сектором, не маючи стрункого методологічного базису. Сфера культури вже функціонує як сукупність культурних індустрій, але не є достатньо врегульованою. В умовах пандемії цей аспект болісно впливає на малі підприємства сектору, громадські організації та заклади культури, адже є не досить зрозумілими і не чіткими механізми впровадження та реалізації державної підтримки для виробників у сфері культури. Відсутність чітких напрямів реалізації державної політики для сектору ККІ також унеможливило ефективне прийняття управлінських рішень на державному рівні.

Отже, результатом цього дослідження є розроблення моделі державної політики економічного розвитку ККІ, яка складається з основних напрямів реаліза-

ції державної політики, її основних елементів, а також групи управлінських рішень, спрямованих на розвиток ККІ. Змодельований процес ґрунтується на врахуванні можливих ризиків відсутності реалізації державної політики в секторі ККІ в Україні. Виокремлені основні напрями реалізації державної політики сприятимуть упровадженню та реалізації стратегічного підходу до управління сектором у цілому. У подальшому такий підхід забезпечить сталу міжсекторальну взаємодію, адже сектор ККІ характеризується мультисистемністю зв'язків з іншими секторами, що надзвичайно важливо для реалізації «Національної економічної стратегії – 2030». Більше того, на майбутнє постає нагальна потреба у виокремленні підсекторів у секторі ККІ з огляду на ціннісний складник продукту виробництва.

Список використаних джерел:

1. Варналій З.С. Фінансові інститути підтримки конкурентоспроможності економіки України. *Національна безпека і оборона*. 2016. № 1–2. С. 40–49.
2. Мерзляк А.В., Огарьов Є.С. Державне управління сферою культури: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2017. № 1(17). С. 1–13.
3. Про культуру : Закон України від 14 грудня 2010 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.
4. Проскуріна М.О. Теоретичні основи державного регулювання економічної діяльності в сфері культури. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 28. С. 67–70.
5. Про Український культурний фонд : Закон України від 23 березня 2017 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1976-19>.
6. Хезмондалш Д. Культурные индустрии / пер. И. Кушнаревой, Москва : Высшая школа экономики, 2014.
7. Creative economy to have its year in the sun in 2021. 01.01.2021. URL: <https://unctad.org/news/creative-economy-have-its-year-sun-2021>.
8. European Parliament resolution of 12 September 2013 on promoting the European cultural and creative sectors as sources of economic growth and jobs (2012/2302(INI)). URL: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0368&language=EN&ring=A7-2013-0248>.
9. European Parliament resolution of 12 September 2013 on promoting the European cultural and creative sectors as sources of economic growth and jobs (2012/2302(INI)). URL: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0368&language=EN&ring=A7-2013-0248> (дата звернення: 29.09.2017).
10. Green Paper. Unlocking the potential of cultural and creative industries : Document of European Commission from the 27 of April 2010 European Commission. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A52010DC0183>.
11. Hesmondhalgh D. Cultural and Creative Industries // *The SAGE Handbook of cultural analysis* Bennett T., Flow J. London: *SAGE Publications Ltd*. 2008. P. 552–570.
12. Hesmondhalgh D., Pratt A. Cultural industries and cultural policy. *International journal of cultural policy*. 2005. № 11(1). P. 1–14.
13. International Year of Creative Economy for Sustainable Development, 2021: revised draft resolution (2019). URL: <https://digitallibrary.un.org/record/3835223?ln=en>.
14. Mapping the Creative Industries: a toolkit / Creative and Cultural Economy series 2. London : British Council, 2010. 60 p.
15. Parkhomenko I, Berezovska K (2020). The Concept of Cultural Product in the Context of Interdisciplinary Approach. *Socio-Cultural management*. № 3(2). P. 57–74. URL: <https://doi.org/10.31866/2709-846x.2.2020.222647>.
16. Throsby D. From cultural to creative industries: the specific characteristics of the creative industries. *Troiseme Journees d'Economie de la Culture: Nouvelles Frontiers de l'Economie de la Culture: conference held at Musee du quai Branly*. France : Paris, 2008. P. 1–11.
17. Throsby D. The concentric circles model of the cultural industries. *Cultural Trends*. 2008. № 17(3). P.147–164.

References:

1. Varnaliy Z.S. (2016) Financial institutions to support the competitiveness of Ukraine's economy. *National security and defense*, no. 1–2, pp. 40–49.
2. Merzlyak A.V., Ogarev E.S. (2017) Public administration in the field of culture: domestic and foreign experience. *Public Administration: Theory and Practice*, no. 1(17), pp. 1–13.
3. On Culture: Law of Ukraine of December 14, 2010. The Verkhovna Rada of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.
4. Proskurina M.O. (2018) Theoretical foundations of state regulation of economic activity in the field of culture. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Economic Sciences Series*. Issue 28, pp. 67–70.
5. On the Ukrainian Cultural Foundation: Law of Ukraine of March 23, 2017, the Verkhovna Rada of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1976-19>.
6. Hezmondalsh D. (2014) Cultural Industries, trans. I. Kushnareva, Publishing House of the Higher School of Economics, Moscow.
7. Creative economy to have its year in the sun in 2021. 01. 01. 2021. Available at: <https://unctad.org/news/creative-economy-have-its-year-sun-2021>.

8. European Parliament resolution of 12 September 2013 on promoting the European cultural and creative sectors as sources of economic growth and jobs (2012/2302(INI)). Available at: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0368&language=EN&ring=A7-2013-0248>.
9. European Parliament resolution of 12 September 2013 on promoting the European cultural and creative sectors as sources of economic growth and jobs (2012/2302(INI)). Available at: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0368&language=EN&ring=A7-2013-0248> (accessed 29 September 2017).
10. Green Paper. Unlocking the potential of cultural and creative industries : Document of European Commission from the 27 of April 2010 European Commission. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A52010DC0183>.
11. Hesmondhalgh D. (2008) Cultural and Creative Industries. The SAGE Handbook of cultural analysis Bennett T., Flow J. London: SAGE Publications Ltd. P. 552–570.
12. Hesmondhalgh D., Pratt A. (2005) Cultural industries and cultural policy. *International journal of cultural policy*, no.11(1), pp. 1–14.
13. International Year of Creative Economy for Sustainable Development, 2021: revised draft resolution (2019). Available at: <https://digitallibrary.un.org/record/3835223?ln=en>.
14. Mapping the Creative Industries: a toolkit. Creative and Cultural Economy series 2. London: British Council, 2010. 60 p.
15. Parkhomenko I., Berezovska K. (2020). The Concept of Cultural Product in the Context of Interdisciplinary Approach. *Socio-Cultural management*, no. 3(2), pp. 57–74. DOI: <https://doi.org/10.31866/2709-846x.2.2020.222647>.
16. Throsby D. (2008) From cultural to creative industries: the specific characteristics of the creative industries. *Troiseme Journees d'Economie de la Culture: Nouvelles Frontiers de l'Economie de la Culture: conference held at Musee du quai Branly*. France: Paris, pp. 1–11.
17. Throsby D. (2008) The concentric circles model of the cultural industries. *Cultural Trends*, no. 17(3), pp. 147–164.